

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 14.03.2022

§ 32

Valtuustokysymys: Varautuminen pakolaisten vastaanottamiseen

1128/00.01.01.04/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Turvallisuuspäällikkö Antti Prepula p. 044 416 3812

Sivistysjohtaja Tiina Granqvist p. 050 383 6574

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee kysymyksen ja kaupunginhallituksen siihen antaman vastauksen tiedokseen.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 07.03.2022

§ 93

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa vastauksenaan kysymykseen perusteluosassa esitetyn.

Samalla kaupunginhallitus tekee valtuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee kysymyksen ja kaupunginhallituksen siihen antaman vastauksen tiedokseen."

Perusteluosa

Valtuutettu Elisa Lientola yhdessä viiden muun valtuutetun kanssa ovat 28.2.2022 tehneet liitteenä olevan valtuustokysymyksen varautumisesta pakolaisten vastaanottamiseen. Valtuustokysymyksessä kysytään:

1) Miten Lahden kaupunginhallitus on kartoittanut tilatarvetta ja sopivia tiloja mahdollisten turvapaikanhakijoiden vastaanottamiseksi?

2) Miten Lahden kaupunginhallitus on etsinyt tulkkeja ukrainankielisten turvapaikanhakijoiden tarpeisiin ja varmistanut kielikoulutuksen nopean aloituksen?

3) Miten Lahden kaupunginhallitus on varmistanut, että sivistyspalveluissa on valmius koordinoida Ukrainasta pakolaisena tulevien lasten ja nuorten opetus ja koulutus?"

Vastaus valtuustokysymykseen:

Suomessa pakolaisten vastaanoton koordinoinnista ja hallinnosta vastaa sisäministeriö ja alueellisena toimijana ELY-keskukset, jotka toimivat yhteistyössä maahanmuuttoviraston kanssa. Turvapaikanhakijoiden vastaanottamista ja majoittamista varten on vastaanottokeskusverkosto. Pakolaisten hätätilamajoituksista vastaa sisäasianministeriö ja maahanmuuttovirasto.

Kuntien lakisääteiset veloitteet turvapaikanhakijoiden maahantulovaiheessa koskevat velvollisuutta järjestää perusopetusta ja varhaiskasvatusta, kiireellisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita sekä

pelastuslaitoksen vastuulle kuuluvia majoituskäyttöön otettavien kiinteistöjen tarkastuksia. Alueuudistuksen yhteydessä vastuu sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastuslaitoksen palveluista siirtyy hyvinvointialueille. Lahden kaupungin sivistyspalvelut varautuu järjestämään lakisääteisiä palveluita laajemmin turvapaikanhakijoiden hyvinvointia tukevia palveluita mm. kirjaston, Wellamo-opiston ja liikuntapalveluiden osalta.

Kaupunki on mukana Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän vetämässä työryhmässä, jossa valmistaudutaan ja koordinoidaan turvapaikanhakijatilannetta Päijät-Hämeessä. Ryhmään kuuluu hyvinvointiyhtymän ja kaupungin edustajien lisäksi pelastuslaitoksen, SPR:n ja poliisin edustus.

Lahden kaupungin tilakeskus on tekemässä selvitystä kaupungin toimitiloista, jotka voisivat soveltua väliaikaismajoituskäyttöön. Kaikki mahdolliset tilat kartoitetaan ja sen jälkeen ne priorisoidaan sisäilmaolosuhteiden perusteella. Työ valmistuu 4.3.2022 mennessä. Tämän jälkeen rakennusvalvonta ja ympäristövalvonta arvioivat omalta osaltaan tilojen käytettävyyden. Tiedot ovat tarvittaessa nopeasti luovutettavissa maahanmuuttovirastolle. Myös Lahden Talot on varautunut pakolaisten vastaanottamiseen.

Lahden kaupungilla on sopimus tulkkaus- ja käännöspalveluista Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymässä toimivan Lahden seudun tulkkikeskuksen kanssa. Tulkkikeskuksella on käytettävissä ukrainan kielen tulkkeja. Kaupungin organisaatiossa toimiva alueellinen integraatiopalvelupiste Alipi tarjoaa palveluita maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvissä asioissa. Alipi tilaa tarvittavat tulkkauspalvelut Lahden seudun tulkkikeskukselta. Alipin palveluohjaajat pystyvät ohjaamaan ja neuvomaan asiakkaita venäjän ja englannin kielillä sekä tulkin välityksellä.

Turvapaikanhakijoiden kieli- ja kotoutumiskoulutuksesta vastaa työvoimahallinto. Hämeen ELY-keskus kilpailuttaa palvelutuottajat. Kaupungin toimijoista Wellamo-opisto järjestää jonkin verran kielikoulutusta ulkomaalaisille. Tarvittaessa Wellamo-opiston koulutusta voidaan lisätä, mikäli siihen osoitetaan määrärahat.

Perusopetuslain mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää perusopetusta alueellaan asuville oppivelvollisuusikäisille. Tämä oikeus koskee turvapaikanhakijoita sekä myös paperittomia ja muita ilman kotikuntaa vaille olevia lapsia. Sivistyspalveluilla on valmius ottaa turvapaikan hakijoina ukrainalaislapsia perusopetukseen valmistavaan opetukseen. Pieni määrä tulijoita mahtuu nykyisiin opetusryhmiin. Suuremman määrän tullessa sivistyspalvelut perustaa uusia valmistavan opetuksen opetusryhmiä, joihin rekrytoidaan uusia opettajia ja avustajia. Mahdollisten vapaaksi saatavien luokkatilojen kartoitus on aloitettu. Jos tulijamäärä on niin suuri, että oppilaat eivät mahdu nykyisiin koulutiloihin, tilakeskuksen kanssa kartoitetaan opetustoimintaan sopivia tiloja.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Elisa Lientola